

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. september 2020
Kontor: Straffuldbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Joachim Slott Sørensen
Sagsnr.: 2020-0030-3442
Dok.: 1364925

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 632 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 15. januar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Katrine Busch

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørsmål nr. 632 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren indhente erfaringer fra Norge, Sverige og Finland i forhold til udfasning af brugen af bæltefiksering i Kriminalforsorgen? Spørgsmålet bedes besvaret 2 dage før besvarelsen af REU alm. del - samrådssp. O.”

Svar:

Justitsministeriet har via Udenrigsministeriet anmodet de relevante myndigheder i Norge, Sverige og Finland om bl.a. at oplyse, hvorvidt bæltefiksering anvendes i deres kriminalforsorgsinstitutioner.

De norske myndigheder har oplyst, at i henhold til straffegjennomførelseslovens § 38 om brug af tvangsmidler i fængsel, herunder sikkerhedsseng der svarer til bæltefiksering, fremgår følgende:

”Kriminalomsorgen kan ta i bruk sikkerhetscelle, sikkerhetsseng eller annet godkjent tvangsmiddel for å

- a) avverge alvorlig angrep eller skade på person,
- b) hindre iverksettelse av alvorlige trusler eller betydelig skade på eiendom,
- c) hindre alvorlige opptøyer eller uroligheter,
- d) hindre rømning fra fængsel, under transport eller fra bestemmelsessted,
- e) avverge ulovlig inntrenging i fængsel, eller
- f) sikre adgang til sperret eller forskanset rom.

Kriminalomsorgen skal bare bruke tvangsmidler dersom forholdene gjør det strengt nødvendig, og mindre inngripende tiltak forgjeves har vært forsøkt eller åpenbart vil være utilstrekkelig. Tvangsmidler skal brukes med varsomhet slik at ingen blir påført unødig skade eller lidelse. Uttalelse fra lege skal så vidt mulig innhentes og tas i betraktning ved vurderingen av om det skal besluttet bruk av sikkerhetscelle eller sikkerhetsseng. Kriminalomsorgen skal fortløpende vurdere om det er grunnlag for å opprettholde tiltaket.

For innsatte under 18 år kan tvangsmidler bare benyttes dersom det er tvingende nødvendig, og mindre inngripende tiltak forgjeves har vært forsøkt eller åpenbart vil være utilstrekkelige. Tvangsmidler skal brukes med varsomhet slik at ingen blir påført unødig skade eller lidelse. Uttalelse fra lege skal så vidt mulig innhentes og tas i betraktning ved vurderingen av om det skal besluttet bruk av sikkerhetscelle eller sikkerhetsseng. Innsatte under 18 år skal ha kontinuerlig tilsyn. Kriminalomsorgen skal

fortløpende vurdere om det er grunnlag for å opprettholde tiltaket.

Bruk av sikkerhetsseng som overstiger 24 timer, skal meldes til regionalt nivå som tar stilling til om tiltaket skal opprettholdes. Spørsmålet skal vurderes på nytt etter 24 timer. Tiltaket skal meldes til Kriminalomsorgsdirektoratet når bruk av sikkerhetsseng overstiger 3 døgn. For innsatte under 18 år skal bruk av sikkerhetsseng omgående meldes til regionalt nivå, som tar stilling til om tiltaket skal opprettholdes. Tiltaket skal meldes til direktoratet når bruk av sikkerhetsseng overstiger 24 timer.”

De norske myndigheter har desuden opplyst, at der aktuelt ikke er initiativer på området. Myndighetene har herudover opplyst, at Kriminalomsorgsdirektoratet har nedsatt en arbeidsgruppe, som skal udrede brugen af bæltefiksering i norske fængsler. Direktoratet ønsker en reduktion og udfasning af bæltefiksering i norske fængsler, og arbejdsgruppen har derfor mandat til at vurdere, om brugen af bæltefiksering kan afvikles, herunder hvordan dette bedst kan gøres. Derudover skal direktoratet vurdere introduktion af polstret sikkerhedscelle, som vil kunne reducere behovet for tilgængelig bæltefiksering i fængslerne. De norske myndigheder bemærker, at dette arbejde endnu er i startfasen.

De svenske myndigheter har opplyst, at bæltefiksering kan anvendes i både fængsler (anstalter) og ved varetægtsfængsling (håkten). Der fremgår af § 10 i anstaltslagens kapitel 8 om særlige kontrol- og tvangsforanstaltninger følgende (modtaget på engelsk):

”A prisoner may be restrained with an instrument of restraint (1) during movement inside the prison and during transport or any other stay away from prison if this is necessary for security reasons, or (2) if he or she behaves violently and restraint is absolutely necessary having regard to danger to the life and health of the prisoner or some other person.

A doctor shall examine a prisoner who has been restrained in accordance with the first paragraph, (2), as soon as possible.”

Der fremgår endvidere af § 10 i hækteslagens kapitel 4 om særlige kontrol- og tvangsforanstaltninger følgende (modtaget på engelsk):

”A prisoner may be restrained with an instrument of restraint (1) during movement inside the place of detention and during transport or other stay away from the place of confinement if this is necessary for security reasons, or (2) if he or she behaves violently and restraint is absolutely necessary having regard to danger to the life and health of the prisoner or some other person.

A doctor shall examine a prisoner who has been restrained in accordance with the first paragraph, (2), as soon as possible.”

De svenske myndigheder har herudover oplyst, at der aktuelt ikke er initiativer på området.

De finske myndigheder har oplyst, at der i henhold til § 2 om fiksering i fængselslags kapitel 18 om sikkerhedsforanstaltninger og magtanvendelses fremgår følgende (modtaget på engelsk):

”A prisoner's immediate freedom to act may be restricted by applying handcuffs, using plastic ties or a spit mask, or in some other corresponding manner, if this is necessary:

- 1) to prevent an escape during transport;
- 2) to control violent behaviour that cannot be prevented by any other means and that may endanger the safety of the prisoner or another person or cause serious damage to property;
- 3) to avert imminent violence; or
- 4) to secure an intimate body search. (507/2019)

The restraining may not be continued any longer than what is necessary. If a prisoner is restrained under subsection 1, paragraph 2, a physician shall be consulted, where possible. When a prisoner is being heard in a court, the restraining shall be terminated, unless the presiding judge for special reasons orders otherwise. The restraining shall also be terminated if this is necessary in order to perform a medical procedure.”

De finske myndigheder har derudover oplyst, at der aktuelt ikke er initiativer på området.